

З 18 по 23 лютого 2019 року учні загальноосвітніх закладів спільно із педагогами залучались до заходів приурочених вшануванню Героїв Небесної Сотні.

14 березня цього року в усіх школах нашої громади проходили заходи із відзначення Дня Українського Добровольця.

20 березня на базі Підволочиської гімназії ім. Івана Франка проведено методичний квест приурочений 205 річниці від дня народження Т.Г. Шевченка для вчителів філологів та вчителів художньо – естетичного циклу.

З 07.12.2018р. по 17.12.2018р. проводився моніторинг дослідження реалізації заходів обласної програми Української Хартії вільної людини в закладах загальної середньої освіти Підволочиської громади. Дане питання заслуховувалось у грудні на колегії відділу освіти, на засіданні методичних об'єднань заступників директорів з навчально виховної роботи, заступників директорів з виховної роботи, педагогів – організаторів, керівників шкільних методичних об'єднань класних керівників, вчителів словесників, вчителів християнської етики та вчителів історії, а також, неодноразово на нарадах керівників закладів загальної середньої освіти.

- Людмила Солтис
(с.Іванків, Борщівський район,
Тернопільська область, Україна)

ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ШКОЛЯРА НА ОСНОВІ УКРАЇНСЬКОЇ ХАРТІЇ ВІЛЬНОЇ ЛЮДИНИ

Сучасний світ дуже складний, тому дитині недостатньо дати лише знання, потрібно навчити користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними орієнтирами учня, формують його життєві компетентності, потрібні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці.

У "Основних орієнтирів виховання учнів..." зазначено, що основою сучасного виховного процесу є людина як найвища цінність, а провідною тенденцією виховання стає формування системи ціннісного ставлення особистості до соціального і природного довкілля та самої себе.

Особлива увага приділяється організації виховної діяльності учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей. Для кожної вікової категорії дітей прийнятними є використання індивідуальних (консультації), групових (тренінги, дискусії, дебати, ділові та рольові ігри), масових (проекти, свята, концерти) форм діяльності.

Пріоритетними у проведенні форм виховної роботи для учнів є активні методи, що спрямовані на самостійний пошук істини та сприяють формуванню критичного мислення, ініціативи і творчості: ситуаційно-рольова гра, сюжетно-рольова гра, гра-драматизація, інсценування, гра-бесіда, гра-мандрівка, екскурсія, ігрова вправа, бесіда, тематичний зошит, усний журнал, групова справа, оформлення альбому, уявна подорож, конкурси, ігри, школа ввічливості, демонстрація, розповідь, моделювання, інсценізація, вікторина, екскурсія, хвилини з мистецтвом, година спостереження, година милування тощо.

Кожна дитина – особистість, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками. { 3, с.14 }

«Якщо вчитель став другом дитини, якщо ця дружба осяяна благородним захопленням, поривом до чогось світлого, розумного, у серці дитини ніколи не з'явиться зло», – писав Василь Сухомлинський.

Найосвіченіша людина може стати найгіршим злочинцем, якщо не розуміє і не поділяє загальнолюдських цінностей. Нова українська школа буде формувати ціннісні ставлення і судження, які слугують базою для щасливого особистого життя та успішної взаємодії з суспільством. { 3, с.19 }

Цінності, закладені в Хартії, актуальні сьогодні. Вони пропагують найважливіші чесноти для молодого покоління: це відповідальність, самостійність мислення патріотизм і любов до Батьківщини, почуття власної гідності.

Ключові слова: освітній процес, Нова українська школа, патріотичне виховання, цінності, Українська Хартія вільної людини, національна ідея, демократія, компетентності.

Перед освітянами Нової української школи стоїть завдання виховати патріота, свідомого громадянина, тобто людину, якій притаманні особисті якості та риси характеру, світогляд, мислення, поведінка. Таким чином, постає питання про пошук шляхів формування та розвитку компетентностей на уроках та в процесі позакласної роботи. { 1, с. 12 }

Свідомого громадянина України потрібно формувати змалку. Особливу увагу слід приділяти дітям у молодшому шкільному віці. З перших днів педагог має дивитися на учня як на громадянина України, наділеного певними правами й обов'язками. Держава розуміє, що виховати таку дитину має сучасна школа тому, що тільки педагоги бачать у кожній дитині особистість і зможуть зробити її господарем свого життя, своєї долі, а також зорієнтують на реалізацію себе в житті.

Автори Хартії пропонують 10 орієнтирів – напрямів праці та 3 принципи, за якими слід працювати кожному українцеві, щоб жити як « вільна людина у вільній країні». { 2, с. 46 }.

Застосування цінностей Хартії спирається на проведення виховних заходів у розрізі кожної з цінностей під час освітнього процесу в школі, що направлені на результат. Постала потреба розширити масштаби вивчення та застосування Української Хартії вільної людини. Ця система значно підвищить ефективність впровадження Концепції Нової української школи, де пріоритетним напрямом буде щасливе особисте життя та успішна взаємодія з суспільством.

Вільну людину може сформувати лише вільна особистість.

Нова школа матиме широку автономію. Паралельно зі структурними змінами будуть удосконалюватися методи навчання в школі, підвищуватиметься кваліфікація вчителів, педагогічна освіта переорієнтовуватиметься на компетентнісні засади, педагогіку партнерства, індивідуальний підхід.

Розв'язання проблеми можливе шляхом реалізації шкільного плану впровадження Української Хартії вільної людини як системи духовних та моральних цінностей: участь в обласних та районних просвітницьких заходах з питань впровадження Української хартії вільної людини в освітній процес, використання цінностей Хартії в організації учнівського самоврядування, «Джура» - «Сокіл», проведення тематичного тижня "Бути вільною людиною - це, насамперед, означає брати на себе відповідальність", конференція на тему: «Формування громадянської компетентності школяра за Українською хартією вільної людини», популяризація у соціальних мережах моральні цінностях, зорієнтованих на Українську хартію вільної людини.

Сьогодні важливо відтворити в українському суспільстві почуття істинного патріотизму, як духовно-моральної та соціальної цінності, сформувати у молодших школярів громадсько-активні, соціально значущі якості, які вони зможуть проявити в видах діяльності, і перш за все, пов'язаних із захистом інтересів своєї родини, рідного краю, народу та батьківщини, реалізації особливого потенціалу на благо української держави.

Література:

1. Бех І. Програма українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді/ І. Бех, К. Чорна// Методист. – 2014. - №11(35). – с.11-25.
2. Боровик І. Громадянська освіта в початковій школі/ І. Боровик// Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2009. -№4. – с. 45-47.
3. Нова українська школа., 2016, с. 34.

4. Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України / програма, затверджена наказом МОН, молоді та спорту України №1243 від 31.10. 2011.

Ольга Урманець

(сmt Великі Бірки, Тернопільський район, Україна)

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ ХАРТІЇ ВІЛЬНОЇ ЛЮДИНИ У КОНТЕКСТІ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Нові політичні та економічні умови змінили країну. Освіта також не залишилася осторонь. Школа ХХІ століття зумовлює необхідність докорінного переосмислення освітніх завдань, актуалізації змісту навчання, створення проектно життєвого простору, спрямованого на розвиток компетентної, конкурентоспроможної особистості, яка вміє творчо розв'язувати проблеми, прагне змінити на краще своє життя й життя своєї країни.

Тому, цінності, закладені в Хартії, набувають сьогодні особливої актуальності, адже пропагують найважливіші чесноти для молодого покоління: це відповідальність, морально – духовні та європейські цінності, самостійність мислення, наполегливість у справах, патріотизм і любов до Батьківщини, єдність політичних рішень, бути новатором, почуття власної гідності.

Наше завдання, як педагогів навчити усвідомлено застосовувати систему цінностей Хартії вільної людини в реальному житті. Потрібно орієнтувати виховний процес в навчальних закладах на основних аспектах моделювання наскрізного виховного процесу, спрямованого на формування системи цінностей школярів, їх особистісної життєвої позиції як громадянина і патріота своєї держави.

Одним із шляхів реалізації трьох головних думок Хартії, а саме бути відповідальними за власне життя, мати тверді морально-духовні цінності та будувати гідне майбутнє є залучення учнівської молоді до проектної діяльності.

Саме завдяки участі в проектах діти мають можливість зрозуміти який прогнозований результат їх чекає, де здобуті знання та навички можна застосувати, наскільки цікава виявляється проблема для однолітків і для суспільства взагалі, шукаються шляхи досягнення успіху в команді, розвивається вміння домовлятися, співпрацювати, проявляти ініціативу, бажання доводити справу до логічного завершення.

Тож дозвольте представити вам кілька прикладів успішно реалізованих проектів.

Ми живемо в час творення новітньої історії України, тому зобов'язані зберегти для майбутніх поколінь пам'ять про події, свідками яких є ми самі, про справжню еліту українського народу, про людей, які, власне, і творять цю історію.

5 років тому приклад бойового духу та спротиву російській агресії продемонстрував екіпаж морського тральщика «Черкаси» на чолі з уродженцем Великих Бірок ЮРІЄМ ФЕДАШЕМ.

З тривогою та гордістю водночас ми стежили наприкінці березня 2014 року за діями корабля із назвою «Черкаси», екіпаж якого відмовився здатися ворогу. Перехоплювало подих, коли читали інформаційні повідомлення в Інтернеті, дивилися телевізійні новини про те, як противився цей невеликий корабель спробам росіян його підкорити. Його екіпаж разом зі своїм командиром Юрієм Федашем не тільки не виконав ультиматум противника про здачу, а